

Nadzór pedagogiczny

**WIELKOPOLSKI
KURATOR
OŚWIATY**

WIELKOPOLSKI
KURATOR
OŚWIATY

Kuratorium
Oświaty
w Poznaniu

**Nadzór pedagogiczny
w świetle przepisów prawa
i praktyki**

Nadzór

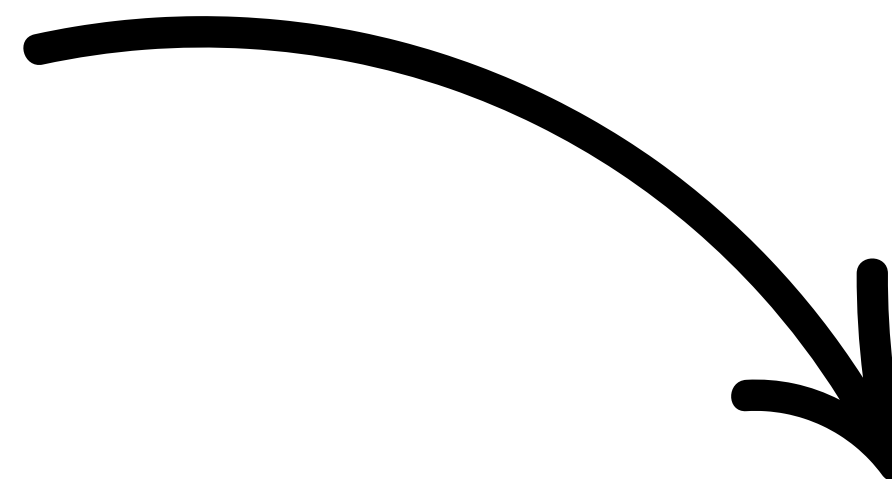
dozorowanie, strzeżenie, pilnowanie kogoś lub czegoś, opieka, kontrola

urząd, zespół ludzi sprawujący wierzchnią władzę nad czymś, dozorujący kogoś lub coś

wg słownika języka polskiego (pod red. E. Sobol)

Podstawy prawne:

- **Ustawa Prawo oświatowe (Dz.U.2024.737 ze zm.)**
- **Ustawa o systemie oświaty (Dz.U.2024.750 ze zm.)**
- **ustawa Karta Nauczyciela (Dz.U.2024. 986 ze zm.)**

akty wykonawcze:

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2024.15)

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U.2020.2198)

rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli (Dz.U.2022.1822)

Organy nadzoru Pedagogicznego w systemie oświaty:

minister
właściwy do
spraw oświaty
i wychowania

kurator
oświaty

dyrektor
szkoły/placówki

Kurator oświaty *sprawuje nadzór pedagogiczny* nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami oraz kolegiami pracowników służb społecznych, które znajdują się na obszarze danego województwa,

(z zastrzeżeniem art. 53a i art. 53b - służby mundurowe)

akt wykonawczy:

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) **obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu** procesów kształcenia i wychowania oraz **efektów działalności** dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 2) **ocenianiu stanu i warunków** działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) **udzielaniu pomocy** szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 4) **inspirowaniu nauczycieli** do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

ART. 58 USTAWY PRAWO OŚWIATOWE

“Władczość przełożonych wywołuje niedowład podwładnych”

Art. 58

Ograniczenia w sprawowaniu nadzoru

Organ prowadzący szkołę lub placówkę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również **organ sprawujący nadzór pedagogiczny**, mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki **wyłącznie w zakresie i na zasadach** określonych w ustawie (...)

Nadzorowi podlega w szczególności:

- 1) posiadanie przez nauczycieli wymaganych **kwalifikacji** do prowadzenia przydzielonych im zajęć;
- 2) realizacja **podstaw programowych i ramowych planów nauczania**;
- 3) przestrzeganie **zasad oceniania, klasyfikowania i promowania** uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących **obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki**;
- 4) przestrzeganie **statutu** szkoły lub placówki;
- 5) przestrzeganie **praw dziecka i praw ucznia** oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach;
- 6) zapewnienie uczniom **bezpiecznych i higienicznych warunków** nauki, wychowania i opieki.

ART. 55 UST. 2 USTAWY PRAWO OŚWIATOWE

§ 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r.
w sprawie nadzoru pedagogicznego

1. Nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy, w trybie **działań planowych lub doraźnych**.
2. **Działania planowe**, (...) są prowadzone przez kuratorów oświaty zgodnie z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w zakresie nadzoru pedagogicznego (...)
3. **Działania doraźne**, (...) są prowadzone przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w przypadku gdy wystąpi potrzeba podjęcia działań nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego (...)
4. **Działania planowe i doraźne** (...) prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek wynikają z potrzeb szkoły lub placówki.

Art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe

Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności: (...)

sprawuje nadzór pedagogiczny,
z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe:

Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Osoba, niebędąca nauczycielem nie może sprawować nadzoru pedagogicznego.

W przypadku powołania takiej osoby na stanowisko dyrektora nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.

§ 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Forma **kontrola**

należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub dyrektora szkoły lub placówki prowadzone w szkole lub placówce w celu oceny:

- a) **stanu przestrzegania przepisów prawa** dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,
- b) **przebiegu procesów** kształcenia i wychowania w szkole lub placówce,
- c) **efektów działalności** dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

§ 22 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

kontrola dyrektora-

Dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego

kontroluje:

- a) **przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa** dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,
- b) **przebieg procesów** kształcenia i wychowania w szkole lub placówce oraz **efekty działalności** dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;

§ 2 ust. 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r.
w sprawie nadzoru pedagogicznego

Forma wspomaganie

- należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub dyrektora szkoły lub placówki mające **na celu inspirowanie i intensyfikowanie** w szkole lub placówce **procesów służących poprawie i doskonaleniu** ich pracy, ukierunkowane na rozwój uczniów i wychowanków;

Realizowane jako:

narady, konferencje

indywidualne wspomaganie interwencyjne,

wspomaganie indywidualne podejmowane z inicjatywy kuratora,

mediacje

§ 22 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r.
w sprawie nadzoru pedagogicznego

Wspomaganie realizowane przez dyrektora

Dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:

- a) **diagnozę** pracy szkoły lub placówki,
- b) **planowanie działań rozwojowych**, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
- c) **prowadzenie działań rozwojowych**, w tym organizowanie szkoleń i narad

Nauczyciele, (...) wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:

- 1) wstępu do szkół i placówek;**
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji** dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;
- 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje** do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;
- 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej,** po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;
- 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;**
- 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.**

Art. 55. ust. 4-6 ustawy Prawo oświatowe

4. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

5. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

6. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Art. 55. ust. 7 - 8 ustawy Prawo oświatowe

7. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę.

8. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

§ 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w
sprawie nadzoru pedagogicznego

Dyrektor szkoły lub placówki opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru
pedagogicznego,
w terminie do dnia **15 września danego roku szkolnego**,
przedstawia plan na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku
szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej - na zebraniu z
udziałem nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania
statutowe szkoły lub placówki.

Rada pedagogiczna nie zatwierdza / nie opiniuje planu nadzoru pedagogicznego.

Ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki
,
to
kompetencja stanowiąca rady pedagogicznej.

§ 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego

Plan nadzoru pedagogicznego zawiera w szczególności:

1) **tematykę i terminy przeprowadzania kontroli:**

- a) , przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,
- b) przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole lub placówce oraz efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki

2) **zakres wspomagania** nauczycieli w realizacji ich zadań

3) **plan obserwacji**

W planie nadzoru dyrektor powinien wskazać zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań, o którym mowa w § 22 ust. 1 pkt 3;

dyrektor wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:

,

- a) diagnozę pracy szkoły lub placówki,
- b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
- c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i porad.

W Planie nadzoru pedagogicznego należy wskazać:

plan obserwacji

dyrektor obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne,
, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności
statutowej szkoły lub placówki.

1. Obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują:

- 1) organizowanie pracy szkoły zgodnie z przepisami prawa;
- 2) planowanie i organizowanie pracy rady pedagogicznej, realizowanie zadań zgodnie z uchwałami stanowiącymi rady pedagogicznej i rady szkoły, o ile organy te działają, a także zgodnie z rozstrzygnięciami organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę;
- 3) współdziałanie z innymi organami szkoły oraz zapewnienie efektywnego przepływu informacji między tymi organami;
- 4) prawidłowość prowadzenia i przechowywania dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej lub innej dokumentacji dotyczącej realizowania zadań statutowych szkoły;
- 5) tworzenie warunków do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zapewnienie uczniom i nauczycielom bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;

Obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują także:

6) sprawowanie nadzoru pedagogicznego;

- 7) wdrażanie działań zapewniających podnoszenie jakości pracy szkoły;
- 8) organizowanie dla uczniów pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 9), podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole oraz tworzenie warunków do działań prozdrowotnych;
- 10) tworzenie warunków do respektowania praw dziecka i praw ucznia, w tym praw ucznia niepełnosprawnego, oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach;
- 11) podejmowanie działań mających na celu wspieranie rozwoju uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych, oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa **uczniów w życiu szkoły i środowiska pozaszkolnego;**

1. Obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują:

- 12) wspieranie nauczycieli w rozwoju i doskonaleniu zawodowym;
- 13) doskonalenie własnych kompetencji kierowniczych;
- 14) współpracę ze środowiskiem lokalnym i partnerami społecznymi oraz budowanie pozytywnego wizerunku szkoły;
- 15) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę środkami pochodzącymi z innych źródeł;
- 16) prawidłowość wykonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników szkoły, w tym dokonywania oceny ich pracy.

2. W przypadku realizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych:

- 1) obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły oprócz kryteriów oceny pracy, o których mowa w ust. 1, obejmują także kryteria oceny pracy, o których mowa w § 2 ust. 2;
- 2) jedno dodatkowe kryterium oceny pracy dyrektor szkoły wskazuje przed dokonaniem oceny pracy spośród kryteriów oceny pracy, o których mowa w § 2 ust. 4.

3. W przypadku nierealizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły oprócz kryteriów oceny pracy, o których mowa w ust. 1, obejmują także kryteria oceny pracy, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 3 i 5.

**Oceny pracy dyrektora dokonuje Wielkopolski Kurator Oświaty
w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę w oparciu o obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora oraz
szczegółowe kryteria oceny pracy nauczyciela wskazane w ww. rozporządzeniu.**

1. Oceny częściowej dokonują:

- a) Wielkopolski Kurator Oświaty w zakresie kryteriów oceny pracy, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 6, 10 i 11 oraz ust. 2 i 3;
- b) organ prowadzący szkołę w zakresie kryteriów oceny pracy, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 15 i 16;
- c) Wielkopolski Kurator Oświaty w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę/placówkę w zakresie kryteriów oceny pracy, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1-5, 7-9 i 12-14.

Działania wizytatora prowadzącego sprawę oceny pracy dyrektora

1. Analiza dokumentacji w szkole/ placówce.
2. Obserwacja zajęć prowadzonych przez dyrektora szkoły/ placówki - jeżeli dyrektor prowadzi zajęcia dydaktyczne.
3. Obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczyciela szkoły w obecności dyrektora szkoły, obserwacja omówienia zajęć przez dyrektora szkoły.
4. Obserwacja uroczystości szkolnej, działań samorządu uczniowskiego, projektów edukacyjnych, środowiskowych i innych.
5. Rozmowa z dyrektorem ukierunkowana na efekty pracy szkoły/placówki.

Wykaz dokumentów, które w szczególności mogą pomóc w ustaleniu przez wizytatora, dokonującego oceny pracy dyrektora przedszkola/szkoły/placówki, poziomu spełnienia wymagań określonych w przepisach prawa:

1. Plany nadzoru obejmujące lata szkolne, za które dokonywana jest ocena pracy oraz wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, które dyrektor przedstawiał na zebraniach rady pedagogicznej, w poszczególnych latach.
2. Protokoły zebrań rady pedagogicznej oraz uchwały RP.
3. Plan doskonalenia zawodowego nauczycieli.
4. Statut Szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny (w przypadku szkół), standardy ochrony małoletnich.
5. Szkolny zestaw programów nauczania.
6. Tygodniowy rozkład zajęć / Ramowy rozkład dnia w przedszkolu.

7. Dziennik lekcyjny oraz dzienniki specjalistów, a także dzienniki innych zajęć, w tym zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
8. Indywidualne teczki pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz kształcenia specjalnego.
9. Karty ocen pracy nauczycieli.
10. Dokumentacja związana z bezpieczeństwem np. protokół powypadkowy, rejestr wypadków, rejestr wyjść grupowych uczniów, dokumentacja wycieczek szkolnych.

dyrektor przedszkola/szkoły/placówki może z własnej inicjatywy przedstawić podczas dokonywania oceny dokumenty inne niż powyższe, które uzna za istotne dla ustalenia poziomu spełnienia wymagań określonych w przepisach prawa np. wewnętrzne analizy wyników egzaminów zewnętrznych

Obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują **sprawowanie nadzoru pedagogicznego.**

W tym zakresie oceniana jest realizacja następujących zadań przez dyrektora:

- 1) Opracowuje na każdy rok szkolny **plan nadzoru pedagogicznego zgodnie z przepisami prawa.**
- 2) Kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa **dotyczących** działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej.
- 3) Wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań.
- 4) Obserwuje zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne wynikające z potrzeb szkoły, zgodnie z opracowanym planem, a wyniki obserwacji omawia z nauczycielami.
- 5) Przedstawia radzie pedagogicznej/nauczycielom nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.
- 6) **Wykorzystuje wyniki nadzoru pedagogicznego do doskonalenia jakości pracy szkoły (efekty dla szkoły).**

Obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują:

**Tworzenie warunków do respektowania praw dziecka i praw ucznia, w tym praw ucznia niepełnosprawnego oraz
upowszechnianie wiedzy o tych prawach**

W tym zakresie oceniana jest realizacja przez dyrektora następujących zadań.

- 1) Dbą o prawidłowe zapisy w statucie szkoły dotyczące praw ucznia.
- 2) Upowszechnia wiedzę o prawach dziecka i prawach ucznia.
- 3) Nadzoruje przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia przez nauczycieli i innych pracowników szkoły.
- 4) **Uwzględnia prawa dziecka i prawa ucznia przy rozwiązywaniu konfliktów i problemów.**
- 5) Stwarza warunki do respektowania praw dziecka i praw ucznia, w tym niepełnosprawnego przez samych uczniów.

§ 9 ust. 1 pkt 6, 10 i 11 oraz ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r.
w sprawie oceny pracy nauczycieli

Obowiązkowe kryteria oceny pracy dyrektora szkoły obejmują:

Podejmowanie działań mających na celu wspieranie rozwoju uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych, oraz tworzenie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i środowiska pozaszkolnego.

W tym zakresie oceniana jest realizacja następujących zadań.

- 1) Tworzy warunki do rozwoju uczniów, w tym uczniów niepełnosprawnych i wspiera działania podejmowane w tym zakresie.
- 2) Pobudza i wspiera **inicjatywy uczniów** podejmowane w szkole i środowisku pozaszkolnym.
- 3) **Umożliwia dzieciom i uczniom uczestniczenie w konkursach o różnym zasięgu.**
- 4) Stwarza warunki do realizacji obowiązku szkolnego/nauki dla uczniów ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi (np. nauczanie indywidualne, indywidualny program lub tok nauki, zindywidualizowana ścieżka kształcenia).

Wymagania wobec przedszkola

1. Procesy wspomagania rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
2. Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
3. Dzieci są aktywne
4. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne
5. Przedszkole wspomaga rozwój dzieci, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji
6. Rodzice są partnerami przedszkola
7. Przedszkole współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju
8. Przedszkole w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analizy badań zewnętrznych i wewnętrznych
9. Zarządzanie przedszkolem służy jego rozwojowi

Wymagania wobec przedszkola wskazane w rozporządzeniu w szczególności wskazują na potrzebę:

- stosowania metod pracy dostosowanych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb dzieci, sytuacji społecznej każdego dziecka i grupy przedszkolnej
- współpracę nauczycieli w planowaniu i realizacji procesów edukacyjnych oraz analizie efektów działań
- zaangażowanie dzieci w zajęcia, podczas których chętnie i w miarę możliwości samodzielnie podejmują różnorodne aktywności
- podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań
- współpracę z rodzicami dzieci

Wymagania wobec szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych, szkół artystycznych, placówek kształcenia ustawicznego oraz centrów kształcenia zawodowego

1. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
3. Uczniowie są aktywni
4. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne
5. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji
6. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki
7. Szkoła lub placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym na rzecz wzajemnego rozwoju
8. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie egzaminu zawodowego oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych
9. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi

Wymagania wobec szkół wskazują w szczególności na istotne aspekty sprzyjające uczeniu się:

- Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie.
- Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.
- Uczniowie znają stawiane przed nimi cele i formułowane wobec nich oczekiwania. Nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału.
- Sposób informowania ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować indywidualny rozwój.
- Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się.
- Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się.
- Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć i rozwiązywaniu problemów.
- Nauczyciele stwarzają sytuacje, które zachęcają uczniów do podejmowania różnorodnych aktywności.
- Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki i społeczności lokalnej.

**“Zespół pracowników jest jak orkiestra, a dobry szef niczym dyrygent wie,
kto fałszuje, kto gra czysto i stara się, a kto zbytnio się nie wysila.”**

,

Paulo Coelho, Czarownica z Portobello

